

Mandat i Hovedstaden — man har jo tænkt sig Valget foregaa i Enmandskredse ogsaa her —, tilfalder det 1ste Tillægsmandat de Radikale i Hovedstaden, det 2det Tillægsmandat tilfalder de Radikale i Jylland, det 3die de Konservative i Jylland, det 4de de Radikale i Hovedstaden, det 5te Erhvervspartiet i Hovedstaden, det 6te de Radikale i Jylland, det 7de de Konservative i Jylland o. s. v. De sidste Mandater tilfalder: det 40de de Radikale i Jylland, det 41de de Konservative i Jylland, det 42de Socialdemokraterne i Jylland, det 43de de Radikale paa Øerne, det 44de Socialdemokraterne paa Øerne, det 45de de Konservative paa Øerne og det 46de Socialdemokraterne i Jylland. Hver Gang et Omraade og et Parti har faaet, hvad der tilkommer det, gaar dets Kvotienter ud af Betragtning, og de følgende højeste Kvotienter kommer i Betragtning.

Hvorledes denne Metode vil kunne give tilnærmelsesvis rigtige Resultater, er i øvrigt paavist i Bemærkningerne og Bilagene. Jeg skal kun anføre det, jeg nævned, at det er en Kvotientdeling af Listen, der finder Sted, og at Kvotientdelingen foreslaas foretaget ikke efter den D'Hondt'ske, men efter den Saint-Laguë'ske Metode, efter hvilken der deles ikke med Divisorerne 1, 2, 3, 4, 5, 6 o. s. v., men med de ulige Divisorer 1, 3, 5, 7, 9 o. s. v. Denne Saint-Laguë's Metode med Delingen med de ulige Tal giver mest tilnærmelsesvis samme Resultat som største Brøks Metode.

Jeg har omtalt, at Stemmetallet kun medtages for de Partiers Vedkommende, der er berettigede til Tillægsmandater. Jeg skal tilføje, at der foreslaas en Ændring med Hensyn til, hvilke Partier der er berettigede til Tillægsmandater. I den nuværende Valglov fastsættes, at kun de Partier, der har faaet et Mandat i Hovedstaden paa Liste eller et Kredsmandat i det øvrige Land, er berettigede til Tillægsmandater. Idet man foreslaar, at Hovedstadsvalgene ogsaa skal foregaa efter Enmandskredssystemet, vil den hidtil gældende Definition ikke være tilfredsstillende, idet endog meget betydelige Vælgermasser vilde kunne blive udelukket fra Delagtighed i Tillægsmandaterne. Det foreslaas derfor nu, at berettigede til Tillægsmandater er kun de Partier, som enten ved Kredsvalgene har opnaaet mindst eet Mandat, eller paa hvis Mandater indenfor et af de tre Landsomraader der er afgivet mindst lige saa mange Stemmer, som der

tilsammen er afgivet pr. Mandat, det vil sige, at Partier, som har opnaaet, hvad vi betegner som Valgtallet, er berettigede til Tillægsmandater. Rent praktisk kan jeg som et for alle her i Tinget forstaaeligt Eksempel nævne, at hvis Bestemmelsen om, at et Kredsmandat alene skulde være Betingelse for Tildeling af Tillægsmandater, vilde Erhvervspartiet efter al Sandsynlighed ikke kunne opnaa dette, medens det ved Tillæggelse af Valgtallet vil kunne faa fuld Udnyttelse af sine 12 000 Stemmer.

Med Hensyn til Landstingsvalgmaaden foreslaas der kun ganske faa Ændringer i Loven. Det foreslaas at forøge Hovedstadens Mandatantal med 1 for at tilvejebringe Overensstemmelse mellem Hovedstadens og det øvrige Lands Repræsentation henholdsvis i Folketinget og i Landstinget. Endvidere foreslaas det at gennemføre ogsaa i det øvrige Land Adgang til Listeforbund mellem de forskellige Valglister, som nu kun er tilladt i Hovedstaden. Udover dette foreslaas forskellige Smaaændringer vedrørende Valgbestyrrelse og Stemmesedler under Hensyn til Diskussioner, der har været førte her i Tinget. Angaaende dette skal jeg tillade mig at henvise til Bemærkningerne her i Lovforslaget.

Som ærede Medlemmer vil have bemærket, har jeg hidtil kun beskæftiget mig med Ordningen for det nuværende Kongerige. Jeg skal nu nævne, at i en Række Slutningsbestemmelser omfattende §§ 109—113 foreslaas Regler om Valget i de slesvigske Distrikter, der ved Fredstraktaten maatte blive indlemmet i den danske Stat. Det foreslaas her i al Almindelighed, at Valgloven kommer til Anvendelse i disse Distrikter, dog med fornødne Lempelser med Hensyn til Kommunernes Deling i Afstemningsafdelinger, Affattelsen af Valglister for disse, Dannelsen af Valgbestyrrelser, Bekendtgørelsesmaaden for Valg, Foranstaltninger til Søfolks Stemmegivning efter Reglerne i Kapitel IV med videre. Disse Lempelser skal gives af Indenrigsministeren, men det foreslaas, at der til at bistaa ham ved Udfærdigelse af de i saa Henseende nødvendige Bestemmelser nedsættes et Udvalg bestaaende af 3 Medlemmer af hver Kreds dag (Amtsraad) fra de paagældende Distrikter under Forsæde af Stiftamtmanden i Haderslev. Forsaa vidt en Købstad ikke er repræsenteret i Kredsdagen (Amtsraadet), tiltrædes Udvalget af 3 af Købstadens Borgerrepræsentation indenfor dens Midte valgte Medlemmer. Samtlige Valg til Udvalget sker efter